GEMEENTE
MIDDEN-DELFLAND

JANE
stadmakers onder één dak

PARTICIPATIEVERSLAG

DORPENVISIE MIDDEN-DELFLAND

NOVEMBER 2025 - JUNI 2026

PARTICIPATIEVERSLAG DORPENVISIE MIDDEN-DELFLAND

Meer dan 1.000 inwoners dachten mee over de toekomst van Den Hoorn, Schipluiden en Maasland. De participatie vond plaats tussen november 2025 en juni 2026 en bestond uit verschillende vormen:

- Dorpspaspoorten → 24 deelnemers
- Pop-upgesprekken → 228 deelnemers
- Stakeholders & ambassadeurs → 21 deelnemers
- Swipocratie → 812 online deelnemers
- Viermoment → 103 inwoners

De opkomst is opvallend hoog: bij vergelijkbare trajecten ligt het aantal deelnemers doorgaans tussen de 200 en 500. De hoge respons laat zien dat de betrokkenheid van inwoners, stakeholders en ambassadeurs groot is. Ook binnen de gemeente hebben verschillende afdelingen actief meegedacht, wat heeft gezorgd voor een brede en gevarieerde inbreng.

In alle dorpen klinkt een sterke trots op het dorpse karakter, het landschap en de onderlinge saamhorigheid. De opbrengsten uit de verschillende participatievormen laten bovendien een samenhangend beeld zien van hoe inwoners de toekomst van hun dorpen voor zich zien.

HET PARTICIPATIEPROCES

Het participatietraject is opgebouwd uit drie fases. Stap voor stap werkten we van het ophalen van identiteit en waarden naar het bespreken van keuzes voor de toekomst. De verschillende participatievormen vulden elkaar daarbij aan. Sommige momenten waren bedoeld voor diepgaande gesprekken met een kleinere groep betrokken ambassadeurs en stakeholders, terwijl andere vormen juist gericht waren op het bereiken van een brede groep inwoners.

FASE 1: DORPSPASPOORTEN - IDENTITEIT VAN DE DORPEN

In de eerste fase stond de vraag centraal: wat maakt de dorpen van Midden-Delfland bijzonder?

Bewoners konden zelfstandig een zogenoemd dorpspaspoort invullen en toesturen, waarin zij de identiteit van hun dorp beschreven.

Daarbij ging het om vragen als:
- *Waar zijn inwoners trots op?*
- *Wat maakt het dorp uniek?*
- *Welke kwaliteiten moeten behouden blijven?*
- *Waar liggen zorgen voor de toekomst?*

Deze inzichten, samen met input van de gemeente en andere stakeholders, vormden het vertrekpunt voor de verdere verkenning van de toekomst van de dorpen. Daarbij stond steeds de identiteit van ieder dorp centraal, als onderdeel van één gemeente Midden-Delfland.

FASE 2 DORPSKOMPAS - DILEMMA'S EN KEUZES VOOR DE TOEKOMST

In de tweede fase werd het gesprek met inwoners verbreed en verdiept. Met als centrale vraag: welke keuzes zijn nodig om de dorpen ook in de toekomst vitaal te houden?

Tijdens pop-up momenten in de dorpen gingen we hierover met inwoners in gesprek. Om deze gesprekken te ondersteunen werd een beslisboom ontwikkeld, waarmee inwoners stap voor stap keuzes konden maken rond dilemma's zoals wonen, voorzieningen, natuur en leefbaarheid.

Beslisboom
Via de beslisboom maakten inwoners stap voor stap keuzes over dilemma's die spelen in de dorpen. De vier scenario's laten zien dat er keuzes gemaakt moeten worden en hoe verschillende keuzes kunnen doorwerken in de toekomst van de dorpen. Elk scenario legt een ander accent:

- **Noord - Knus in het dorp:** verdichten binnen de bestaande dorpskern, met focus op doorstroming en behoud van het dorpse karakter;
- **Oost - Gezond, groen, groei:** ruimte voor groei in combinatie met groen, gezondheid en nieuwe woonvormen, met aandacht voor de randen van het dorp;
- **Zuid - Welkom in Midden-Delfland:** een open en gastvrij dorp, waar ontmoeting, recreatie en bezoekers een grotere rol spelen;
- **West - Krimpkracht:** omgaan met krimp en vergrijzing, waarbij de kracht van de gemeenschap centraal staat.

Zie bijlage voor de beslisboom en de scenariokaartjes.

PARTICIPATIEVERSLAG DORPENVISIE MIDDEN-DELFLAND

In totaal vulden 228 inwoners de beslisboom in tijdens de pop-up gesprekken in de dorpen:

- **Den Hoorn:** 89 deelnemers, waarvan 22 jongeren
- **Schipluiden:** 62 deelnemers, waarvan 20 jongeren
- **Maasland:** 77 deelnemers, waarvan 25 jongeren

Opvallend is dat ongeveer 30% van de deelnemers jonger was dan 27 jaar. Jongeren waren in deze fase dus goed vertegenwoordigd.

De volgende uitkomsten vanuit de dorpen kwamen daaruit voort:

In **Den Hoorn** krijgt scenario Oost de meeste steun (28 van de 88 stemmen, circa 32%), gevolgd door scenario Noord (21 stemmen, circa 24%). Dit wijst op draagvlak voor gerichte groei en beperkte verdichting, mits deze zorgvuldig wordt ingepast en het dorpse karakter behouden blijft. Tegelijkertijd klinkt hier duidelijk de behoefte door om scherp te blijven op leefbaarheid en verkeersdruk.

In **Schipluiden** is de voorkeur het duidelijkst voor scenario Noord (24 van de 62 stemmen, circa 39%). Dit laat zien dat er draagvlak is voor verdichting binnen de bestaande dorpsranden, bijvoorbeeld in de vorm van woningen voor jongeren en ouderen, zolang de schaal en identiteit van het dorp behouden blijven.

In **Maasland** liggen de voorkeuren dicht bij elkaar. Scenario Oost (27 van de 77 stemmen, circa 35%) en scenario Zuid (26 stemmen, circa 34%) krijgen vrijwel evenveel steun. Dit wijst op een balans tussen ruimte voor ontwikkeling en een open, gastvrije houding richting de regio. Groei wordt hier vooral gezien als iets dat kleinschalig en zorgvuldig in het landschap moet worden ingepast, met nadruk op het behoud van identiteit en voorzieningen.

Gezamenlijk laten deze uitkomsten zien dat de dorpen in grote lijnen dezelfde richting delen: ontwikkeling is mogelijk en soms nodig, maar altijd onder duidelijke voorwaarden. De verschillen zitten vooral in de manier waarop en de mate waarin deze ontwikkeling vorm kan krijgen binnen de eigen context van ieder dorp.

Workshop stakeholders & ambassadeurs
De uitkomsten uit de straatgesprekken verdiepten we vervolgens in een workshop met stakeholders en ambassadeurs. Deze groep bestond uit betrokken inwoners, vertegenwoordigers van dorps- en belangenorganisaties en lokale ondernemers. In totaal namen 21 deelnemers deel aan deze bijeenkomst:

- **Den Hoorn:** 6 deelnemers
- **Schipluiden:** 8 deelnemers
- **Maasland:** 7 deelnemers

Tijdens deze workshop werden de keuzes uit de beslisboom verder besproken en verdiept. De deelnemers gaven meer context en achtergrond bij de uitkomsten uit de straatgesprekken en gingen met elkaar in gesprek over thema's zoals woningbouw, recreatie, natuur en landschap en de balans tussen ontwikkeling en dorpsschaal.

Swipocratie
Parallel aan de straatgesprekken en workshops konden inwoners ook online deelnemen via Swipocratie. In deze digitale tool konden deelnemers snel en laagdrempelig reageren op stellingen en dilemma's. In totaal namen 812 inwoners deel aan deze online participatie. Daarmee konden inzichten uit eerdere gesprekken worden getoetst bij een bredere groep bewoners. De deelnemers aan de online participatie waren als volgt verdeeld:

- **Den Hoorn:** 43%
- **Schipluiden:** 24%
- **Maasland:** 28%
- **Buiten de gemeente:** 5%

Qua leeftijdsverdeling bestond de groep deelnemers uit:
- <18 jaar → 2%
- 18–24 jaar → 3%
- 25–34 jaar → 12%
- 35–44 jaar → 21%
- 45–54 jaar → 21%
- 55–64 jaar → 23%
- 65–74 jaar → 15%
- 75+ jaar → 3%

PARTICIPATIEVERSLAG DORPENVISIE MIDDEN-DELFLAND

Door deze combinatie van straatgesprekken, workshops en online participatie ontstond een breed beeld van de keuzes en dilemma's die in de dorpen leven.

FASE 3: ROUTEKAART - TOETSEN EN AANSCHERPEN

De fase 'Routekaart' vormde de stap van toekomstbeeld naar realisatie. Hierin werd zichtbaar hoe de gewenste ontwikkelrichting kan worden verbonden aan overkoepelende speerpunten, concrete gebiedsopgaven en verkenningen. Daarmee laat de Dorpenvisie niet alleen de ambitie zien, maar geeft deze ook richting aan mogelijke vervolgstappen om de visie daadwerkelijk tot uitvoering te brengen.

Deze fase hielp om de richting van de dorpenvisie verder te bevestigen en uit te werken naar concrete keuzes, strategieën en gebiedsopgaven. De participatie vormde hierin een belangrijke basis, waarbij opbrengsten uit gesprekken, workshops en participatiemomenten werden verbonden aan bredere ruimtelijke, maatschappelijke en beleidsmatige afwegingen binnen de gemeente. Naast een interne toets werden de verzamelde inzichten opnieuw voorgelegd aan stakeholders en ambassadeurs. Zo werd toegewerkt naar een visie die niet alleen herkenbaar en gedragen was, maar ook integraal en toekomstbestendig.

Viermoment
In mei 2026 zijn de resultaten vervolgens teruggekoppeld aan de dorpen tijdens een gezamenlijk viermoment, met de opening van de fietsroute en audiotour langs de drie dorpen. De bijeenkomst werd geopend door Wethouder Michel Klijmij waarin de aanwezige meegenomen werden in de opbrengsten uit het participatietraject hoe deze zijn vertaald naar de Dorpenvisie. De route en audiotour verbond de drie dorpen letterlijk en inhoudelijk met elkaar en maakte thema's en keuzes uit de visie beleefbaar.

Tijdens de opening in De Hoornbloem waren 17 mensen aanwezig en langs de route in de drie dorpen is er nog met 86 inwoners gesproken. De sfeer was nieuwsgierig en actief; veel aanwezigen reageerden enthousiast op de wandel- en fietsommetjes. Tegelijkertijd ontstonden gesprekken over verkeersveiligheid, verdere woningbouw, het behoud van het dorpse karakter en de toekomst van voorzieningen en gebouwen, zoals kerkgebouwen. Ook waren aanwezigen benieuwd wat er concreet gaat gebeuren en veranderen in de toekomst naar aanleiding van deze Dorpenvisie.

Ook hieruit blijkt dat de betrokkenheid bij de ontwikkelingen in de dorpen hoog is en transparantie over besluiten en veranderingen van groot belang zijn voor de inwoners van de dorpen.

Met het viermoment werd niet alleen het participatietraject feestelijk afgerond, maar startte ook de formele zienswijzeperiode waarin inwoners op de Dorpenvisie konden reageren. De betrokkenheid bleef daarbij zichtbaar: de audiotour werd gedurende de inzagetermijn in totaal 76 keer beluisterd.

De verschillende participatievormen vullen elkaar daarbij aan: straatgesprekken geven verdieping, workshops brengen context en expertise, online participatie laat zien hoe breed inzichten worden gedeeld en het viermoment bood ruimte voor gezamenlijke reflectie op de vertaling van participatie naar visie.

BELANGRIJKSTE INZICHTEN, KEUZES EN DILEMMA'S

Uit alle gesprekken, bijeenkomsten en enquêtes komt een samenhangend beeld naar voren van wat inwoners belangrijk vinden voor de toekomst van hun dorp. Hoewel er per dorp verschillen in accenten bestaan, zijn er duidelijke gemeenschappelijke lijnen zichtbaar.

1. GEEN GROEIVISIE, MAAR EEN VITALITEITSVISIE

In geen van de dorpen klinkt een wens voor grootschalige uitbreiding of sterke groei. Inwoners willen vooral hun dorp koesteren: het dorpse karakter, de sociale samenhang en de menselijke schaal staan centraal.

Tegelijkertijd bestaat er breed besef dat stilstand of krimp geen optie is. Gerichte ontwikkeling is nodig om voorzieningen te behouden, doorstroming op de woningmarkt mogelijk te maken en perspectief te bieden aan jongeren en senioren.

Recreatie wordt in meerdere dorpen genoemd als mogelijke mededrager van vitaliteit, mits passend bij de schaal en identiteit van het gebied. Groei wordt daarmee niet gezien als ambitie, maar als middel om de dorpen vitaal te houden.

De kernvraag is dan ook niet óf er iets moet veranderen, maar hoe, waar en onder welke voorwaarden.

2. WONEN ALS GEZAMENLIJKE PRIORITEIT, MET NUANCE PER DORP

In alle dorpen is er behoefte aan woningen voor starters en senioren. Wonen is daarmee een belangrijk en breed gedragen thema. Inwoners spreken zich uit voor:
- kleinere woningen;
- appartementen;
- het bevorderen van doorstroming;
- beperkte verdichting binnen de bestaande dorpskern.

Bouwen in het open landschap kent weinig draagvlak. Aan de randen van de dorpen is onder voorwaarden enige ruimte bespreekbaar, mits dit zorgvuldig en beperkt gebeurt. Daarbij wordt ook het beter benutten van de dorpsranden en een sterke verbinding met het landschap als wenselijk gezien.

Tegelijkertijd blijkt uit de participatie dat er voorzichtig draagvlak is voor enige hoogte binnen de dorpskern, vooral als dit helpt om woningen toe te voegen voor starters en senioren. Veel inwoners noemen 3 tot 4 lagen als een hoogte die nog passend voelt bij het dorpse karakter. Daarmee geven inwoners vooral aan dat er een grens wordt gevoeld aan hoger bouwen en dat dit heel zorgvuldig moet gebeuren. Tegelijkertijd is bouwen binnen alleen 3 tot 4 lagen beperkt als je kijkt naar de woningopgave. Daarom is in sommige verkenningen ook gekeken naar bouwhoogtes tot maximaal 6 lagen. Daarbij geldt wel dat hogere bouw alleen passend is wanneer deze goed aansluit bij de schaal, uitstraling en omgeving van het dorp. Transparantie over deze afwegingen blijft daarbij belangrijk.

De verschillen tussen de dorpen zitten vooral in nuance en prioriteit:

- In **Den Hoorn** ligt de gevoeligheid bij een eerlijke verdeling van lasten over de drie dorpen.
- In **Maasland** ligt de nadruk op lokale binding en een zorgvuldige landschappelijke inpassing.
- In **Schipluiden** is men iets meer open voor beperkte hoogte binnen de kern, mits dit past bij het karakter van het dorp.

De richting is daarmee grotendeels gedeeld: er is ruimte voor ontwikkeling, maar altijd binnen duidelijke randvoorwaarden. De verschillen zitten vooral in hoe en onder welke voorwaarden deze ontwikkeling vorm kan krijgen.

3. VOORZIENINGEN ALS FUNDAMENT

Verenigingen, scholen, ontmoetingsplekken en winkels worden in alle dorpen gezien als een voorwaarde voor het dorpsgevoel, niet als luxe.

Er is brede bereidheid onder inwoners om voorzieningen actief te ondersteunen en verantwoordelijkheid te nemen voor het behoud ervan. Van de gemeente wordt vooral een faciliterende rol verwacht: mogelijk maken, meebewegen en ruimte geven aan lokale initiatieven.

4. LANDSCHAP ALS DUIDELIJKE GRENS

Het open veenweidelandschap wordt in alle dorpen sterk gewaardeerd en vormt een duidelijke grens voor ontwikkeling. Bouwen in het open landschap kent weinig draagvlak.

Tegelijkertijd wordt het landschap niet alleen gezien als iets om te beschermen, maar ook als een kans. Recreatie, beleefbaarheid en verbinding met de regio kunnen bijdragen aan vitaliteit, mits dit in balans blijft met rust en leefbaarheid.

5. MOBILITEIT ALS SPANNINGSVELD

Bereikbaarheid, mobiliteit en verkeersveiligheid zijn in alle drie de dorpen belangrijke thema's. Inwoners hechten veel waarde aan een goede bereikbaarheid van de dorpen, waarbij de rustige sfeer, leefbaarheid en verkeersveiligheid behouden moeten blijven. Nieuwe ontwikkelingen mogen volgens veel bewoners niet leiden tot extra verkeersdruk of onveilige situaties. Tegelijkertijd lijkt er, met name in Schipluiden, ruimte te zijn voor alternatieve vormen van vervoer. Mobiliteit wordt daarmee gezien als een belangrijk aandachtspunt bij toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen

6. VERTROUWEN EN ROL VAN DE GEMEENTE

Het sociale kapitaal in de dorpen is groot: inwoners zijn betrokken en bereid om verantwoordelijkheid te nemen voor hun omgeving.

Uit gesprekken met inwoners komt een duidelijk signaal dat het vertrouwen in gemeentelijke besluitvorming soms kwetsbaar is, met name in Den Hoorn. Inwoners vragen daarom om:
- transparantie in keuzes;
- een eerlijke verdeling van lasten tussen de dorpen;
- minder regels bij lokale initiatieven;
- samenwerking in plaats van top-down sturing.

De manier waarop keuzes worden gemaakt is voor veel inwoners minstens zo belangrijk als de keuzes zelf.

CONCLUSIE

HET GEZAMENLIJKE VERHAAL VAN DE DORPEN

Hoewel Den Hoorn, Schipluiden en Maasland elk hun eigen karakter en gevoeligheden hebben, komt uit het participatietraject een opvallend samenhangend beeld naar voren. In de gesprekken, straatgesprekken en online reacties klinkt steeds dezelfde onderliggende wens door: de dorpen willen zich blijven ontwikkelen, maar wel op een manier die past bij hun schaal en identiteit.

In alle drie de dorpen wordt het dorpse karakter gezien als een kernkwaliteit. Inwoners zijn trots op de menselijke maat, het verenigingsleven en de onderlinge betrokkenheid. Deze sociale samenhang vormt voor veel bewoners de basis van hun dagelijks leven. Ontwikkelingen zijn bespreekbaar, maar alleen wanneer zij bijdragen aan het versterken van deze kwaliteiten. De boodschap die vaak terugkomt is dan ook eenvoudig maar krachtig: “Ons dorp moet een dorp blijven”.

Een tweede belangrijke lijn is de waardering voor het landschap rondom de dorpen. Het open veenweidelandschap wordt door inwoners gezien als een van de grootste kwaliteiten van Midden-Delfland en vormt voor veel bewoners een duidelijke grens voor verdere ontwikkeling. Tegelijkertijd zien inwoners het landschap niet alleen als iets om te beschermen, maar ook als een kans. Kleinschalige recreatie, beleefbaarheid van het landschap en verbindingen met de regio worden door verschillende deelnemers genoemd als manieren om vitaliteit te versterken, zolang dit in balans blijft met rust en leefbaarheid.

Ook bereikbaarheid, mobiliteit en verkeersveiligheid komen regelmatig terug in de gesprekken. Inwoners willen dat de dorpen goed bereikbaar blijven, maar niet ten koste van de rust, leefbaarheid en veiligheid. Verkeer vormt in meerdere dorpen een spanningspunt. Nieuwe ontwikkelingen mogen volgens bewoners niet leiden tot extra verkeersdruk of onveilige situaties. Mobiliteit wordt daardoor gezien als een belangrijke randvoorwaarde bij toekomstige keuzes.

Daarnaast komt wonen in alle dorpen naar voren als een belangrijke opgave. Met name woningen voor starters en senioren worden vaak genoemd. Inwoners zien woningbouw niet zozeer als doel op zich, maar als middel om doorstroming mogelijk te maken en het dorp leefbaar te houden voor verschillende generaties. De richting is in alle dorpen vergelijkbaar, maar de nuance verschilt.

In Den Hoorn ligt de nadruk vooral op een eerlijke verdeling van ontwikkelingen tussen de drie dorpen. In Maasland wordt sterker gekeken naar lokale binding en een zorgvuldige landschappelijke inpassing. Schipluiden laat iets meer openheid zien voor beperkte hoogte binnen de dorpskern, mits dit past bij de schaal van het dorp.

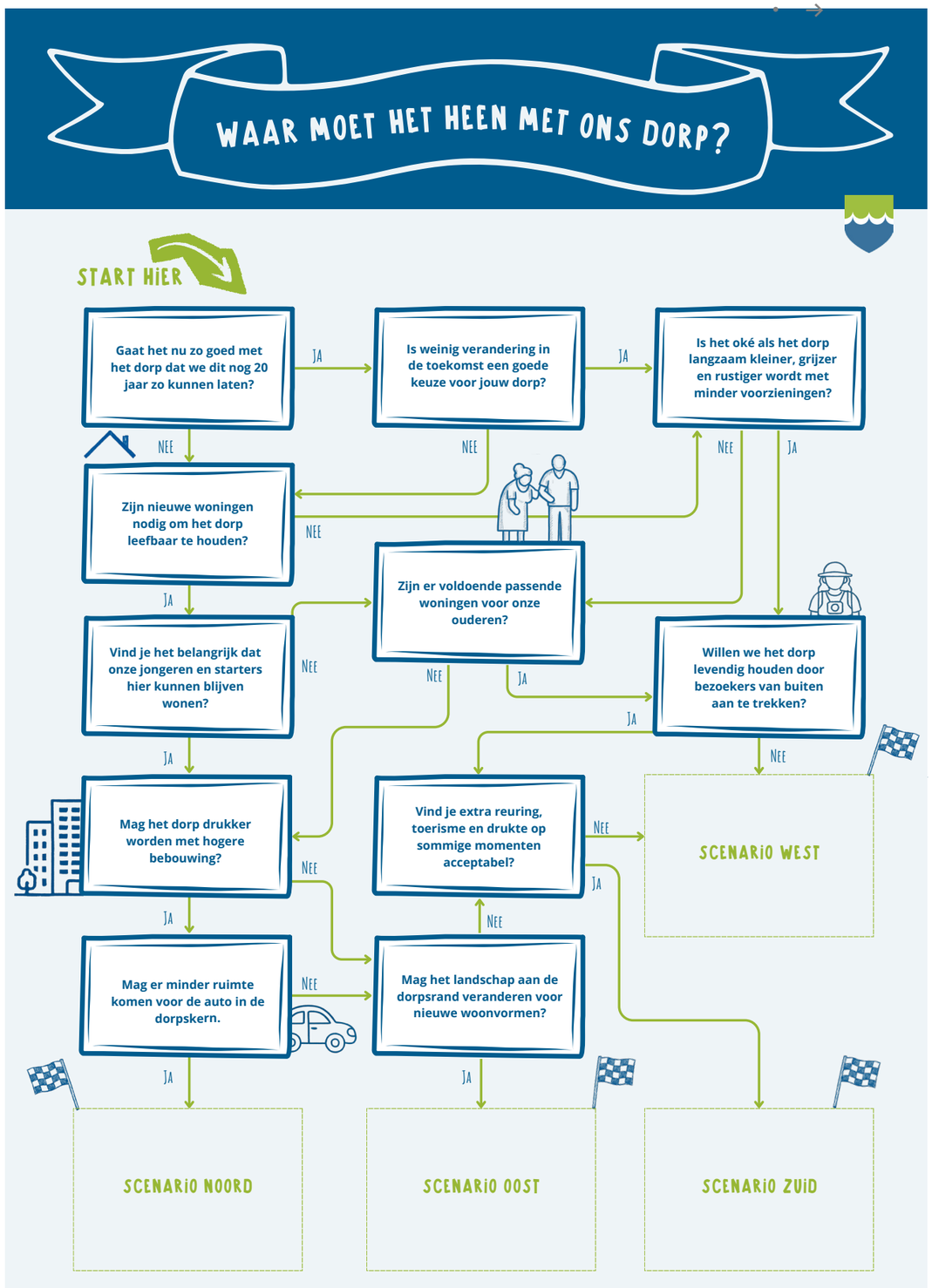
In de gesprekken komt ook regelmatig de rol van de gemeente ter sprake. Het sociale kapitaal in de dorpen is groot: inwoners tonen zich betrokken en bereid om verantwoordelijkheid te nemen voor hun omgeving. Tegelijkertijd klinkt er bij sommige deelnemers ook zorg over besluitvorming en verdeling van lasten binnen de gemeente. Inwoners vragen daarom om transparantie, duidelijke keuzes en samenwerking. De manier waarop besluiten tot stand komen is voor veel bewoners minstens zo belangrijk als de inhoud van die besluiten.

Tot slot wordt het belang van voorzieningen breed gedeeld. Scholen, winkels, sportverenigingen en ontmoetingsplekken vormen voor veel inwoners het hart van het dorpsleven. Het zijn de plekken waar mensen elkaar ontmoeten en waar de sociale samenhang zichtbaar wordt. Bewoners geven aan dat zij bereid zijn hier zelf actief aan bij te dragen. Van de gemeente verwachten zij vooral een faciliterende rol, waarin initiatieven mogelijk worden gemaakt en samenwerking wordt gestimuleerd.

Het participatietraject maakten niet alleen zichtbaar welke thema’s en opgaven in de dorpen spelen, maar ook welke voorwaarden inwoners belangrijk vinden voor toekomstige ontwikkelingen. Daarbij gaat het niet alleen over de inhoudelijke keuzes, maar ook over de manier waarop processen worden ingericht. Heldere communicatie, duidelijke verwachtingen en zorgvuldige terugkoppeling blijken essentieel om vertrouwen en betrokkenheid vast te houden. Tegelijkertijd liet het participatietraject zien hoe waardevol het is om ruimte te bieden aan persoonlijke ervaringen, lokale kennis en de emoties die verbonden zijn aan veranderingen in de leefomgeving. Juist die combinatie van inhoudelijke inzichten en gedeelde betrokkenheid vormt een belangrijke les voor het vervolg en de uitwerking van de dorpenvisie.

PARTICIPATIEVERSLAG DORPENVISIE MIDDEN-DELFLAND

BESLISBOOM MIDDEN-DELFLAND

SCENARIO NOORD – KNUS IN HET DORP

Scenario Noord - Knus in het dorp

In dit Midden-Delfland groeit het dorp van binnenuit. Binnen de bestaande dorpsranden komen er nieuwe huizen bij. Daardoor wordt er hoger gebouwd en wordt het dorp stap voor stap compacter. Op straat groeten buren elkaar, kinderen spelen op kleine pleinen en ouderen blijven wonen op een plek die zij kennen. De nieuwe woningen zijn bedoeld voor jongeren, starters en ouderen die binnen het dorp willen verhuizen. Er blijft beweging en de volgende generatie kan hier ook wonen. De ruimte is beperkt, maar wordt met zorg ingericht en groener gemaakt zodat het dorp niet groter wordt, maar wel beter gebruikt. Zo blijft het dorp in de toekomst levendig, herkenbaar en van de mensen die er wonen.

SCENARIO OOST – GEZOND, GROEN, GROEI

Scenario Oost - Gezond, groen, groei

In dit Midden-Delfland groeit het dorp rustig naar buiten toe. Aan de randen van het dorp komen nieuwe woonplekken, waar wonen en landschap in elkaar overlopen. Dit past bij de manier waarop Midden-Delfland nu al wil leven: met aandacht voor rust, groen en kwaliteit, zoals dat past bij Cittaslow. Huizen worden omringd door groen, met gezamenlijke tuinen, paden en plekken om elkaar te ontmoeten. Mensen wonen kleiner, maar delen meer met elkaar. Het landschap blijft zichtbaar en bereikbaar. Zo bouwt Midden-Delfland verder aan een duurzame en vitale gemeente en blijft het dorp ook in de toekomst een gezonde en prettige plek om te wonen.

SCENARIO ZUID – WELKOM IN MIDDEN-DELFLAND

Scenario Zuid - Welkom in Midden-Delfland

In deze toekomst staat het dorp open voor de regio. Steeds meer mensen uit omliggende steden komen naar Midden-Delfland om te wandelen, te ontspannen en het landschap te beleven. In het dorp is ruimte voor ontmoeting en cultuur, ook kun je genieten van streekproducten. Bewoners en bezoekers gebruiken dezelfde plekken, maar met respect voor rust en ruimte. Het dorp blijft fijn om in te wonen en wordt tegelijk een plek waar anderen welkom zijn. Zo bouwt Midden-Delfland aan een toekomst waarin gastvrijheid en leefbaarheid in balans blijven.

SCENARIO WEST – KRIMPKRACHT

Scenario West - Krimpkracht

In dit Midden-Delfland neemt het inwonersaantal langzaam af en zal het dorp vergrijzen. Er komen minder nieuwe woningen bij en sommige voorzieningen verdwijnen. Toch blijft het dorp leven. Dorpelingen blijven elkaar opzoeken en zorgen samen voor wat nodig is. Wat overblijft, wordt belangrijker en krijgt meer aandacht. Door slim samen te werken en gebruik te maken van flexibele oplossingen, blijft het dorp verbonden. Zo zorgt Midden-Delfland dat het dorp vanuit creatieve oplossingen en de kracht van gemeenschap zo vitaal mogelijk blijft.

PARTICIPATIEVERSLAG DORPENVISIE MIDDEN-DELFLAND

INFOGRAPHIC SWIPOCRATIE

« swipocratie »

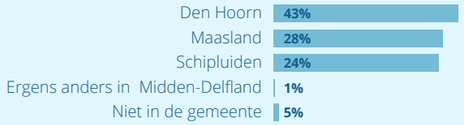
GEMEENTE MIDDEN-DELFLAND

812 inwoners over

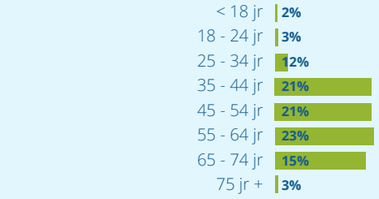
De toekomst van Den Hoorn, Maasland en Schipluiden

In januari en februari 2026 hebben alle inwoners van gemeente Midden-Delfland de mogelijkheid gehad om de online Swipocratie in te vullen. Hieronder de resultaten.

Woonplaats

Leeftijd

Jouw dorp in de toekomst

In mijn dorp moeten meer bomen en groen komen tegen hitte en wateroverlast, ook als dit ten koste gaat van ruimte voor de auto

Mijn dorp moet zich aanpassen om ook aantrekkelijk te blijven voor jongeren

Ik wil mij inzetten als vrijwilliger om verenigingen in stand te houden in mijn dorp

De winkels en horeca in mijn dorp moeten meer lokale streekproducten aanbieden

Bedrijven die zich vestigen in mijn dorp moeten passen bij de waarden van Cittaslow, zoals gastvrijheid, duurzaamheid en traditie

Mijn dorp mag zich meer richten op toerisme en recreatie, als dit zorgt voor meer levendigheid in het dorp

Ik vind dat het omringende landschap echt bij mijn dorp hoort

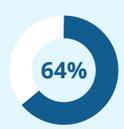
Sommige delen van mijn dorp mogen worden vernieuwd, ook als dat slopen en opnieuw bouwen betekent

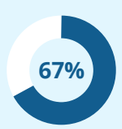
Ik wil in de toekomst kunnen blijven wonen in mijn dorp

Groei van het aantal inwoners is nodig om winkels en goede zorg in mijn dorp te behouden

Als ik ouder word, wil ik samenwonen met mensen in eenzelfde levensfase

Ik wil graag meer groen in mijn dorp, ook als dit betekent dat er minder ruimte is voor de auto

Ik vind het een goed idee om meer appartementen te bouwen in mijn dorp, als dit ruimte geeft voor ontmoeten en

Om gelijkvloers te kunnen wonen voor senioren in mijn dorp, mag er hoger gebouwd worden dan nu

Om betaalbare woningen te kunnen bieden aan jongeren in mijn dorp, mag er hoger worden gebouwd dan nu

Leven in je dorp

92% (Sport)verenigingen zijn belangrijk voor het dorpsgevoel

85% In mijn dorp vind ik ruimte voor wonen belangrijker dan ruimte voor bedrijven

82% Ik voel me erg verbonden met mijn dorp

78% De fiets- en wandelroutes in en om mijn dorp nodigen mij uit om te bewegen

76% Ik vind het belangrijk dat inwoners de geschiedenis van hun dorp kennen

74% Ik voel me veilig in het verkeer als ik loop of fiets in mijn dorp

60% Ik mis horeca die past bij wat ik leuk vind in mijn dorp

58% Ik ben bang dat mijn dorp het dorpse karakter verliest als er veel woningen bijkomen

51% Als het donker is voel ik mij buiten het dorp onveilig op de fiets

45% Ik mis dagelijkse voorzieningen (zoals winkels) in mijn dorp

37% Ik maak veel gebruik van zorgvoorzieningen in buurtgemeenten en dat werkt goed

33% Mijn dorp heeft voldoende ontmoetingsplekken waar ik graag met mijn vrienden afspreek

17% Ik overweeg om mijn dorp te verlaten omdat er te weinig is te doen voor mij

Legenda = Ja = Nee

Dilemma's

COLOFON

OPDRACHTGEVER

Gemeente Midden-Delfland

SITE URBAN DEVELOPMENT

Wouter Onclin
wouter@site-ud.nl

Daan Leenders
daan@site-ud.nl

Serah Bremer
serah@site-ud.nl

BUREAU DE HAMVRAAG

Charlotte Hendrickx
charlotte@bureaudehamvraag.nl

Jip Paquay
jip@bureaudehamvraag.nl

AUTEURSRECHTEN

Een deel van de gebruikte beelden is afkomstig uit de beeldenbank van SITE. Deze zijn expliciet in de tekst benoemd. In dit boekwerk zijn beelden gebruikt afkomstig van het Internet. Hierbij zijn auteursrechten niet specifiek benoemd.

Dit boekwerk is een inspiratiedocument voor de opdrachtgevers. Eventuele externe publicatie valt onder verantwoordelijkheid van de opdrachtgever.

GEMEENTE
MIDDEN-DELFLAND

SITE

BUREAU DE
HAMVRAAG.

GEMEENTE
MIDDEN-DELFLAND

JANE
stadmakers onder één dak

SITE Urban Development

BUREAU DE HAMVRAAG